

stor, det vil næsten komme ud paa det Samme, hvad enten man tager 100 Edr. Byg eller 90 Edr.; thi man bliver jo indenfor de nærværende Gagers Grændser, naar man regner Lønden til 4 Rd. — Istedetfor at lægge de 90 Edr. til, saa have vi sat Principet saaledes igjennem, at det bliver langt mere forstaaeligt, og at vi ikke her statuere et Exempel paa 30 pCt. Tillæg til den faste Løn. I en anden Gagelov, som her igaar var til Forhandling, er der for de høiest gagerede af de høiere Embedsmænd bestemt et Tillæg af 23 pCt., for de lavest gagerede af de høiere Embedsmænd noget mindre, og Bestillingsmændene er der indrømmet 20 pCt.; gaae vi derimod nu ind paa, hvad her er foreslaaet, saa have vi givet Exempel paa et Tillæg af 30 pCt., og det bør vi ikke gjøre, thi det ene vil afføde det Andet.

Det Princip, som er blevet gjort gjældende i § 1, troer jeg, ogsaa bør gjøres gjældende i samtlige øvrige Paragrapher; den Indvending, som man maafee vilde kunne gjøre derimod, at de øvrige Betjente, hvorom der her er Spørgsmaal, ikke staae i samme Forhold til de Indtægter, som komme ind i Byg, som de første, troer jeg er en Indvending af en mere historisk end finantiel Betydning. Nu kunne vi kun betragte alle de Indtægter, som tilflyde Universitetet, som værende af to forskjellige Arter, nemlig de, som have en absolut prisvats Oprindelse og ikke ere staaende til Universitetets frie Raadighed, men have specielle Formaal, dem kunne vi ikke afvende fra de Formaal, hvortil de ere givne; men de, som ere komne til Universitetet fra det Offentlige paa en eller anden Maade, de maae efter min Overtydning fra det finantistelle Synspunkt staae eens og lige; det kan ikke meer hjælpe, at vi vedligeholde der en saadan forskjellig Raasbedeling, man maa ogsaa samle dette Finantsvæsen til et Hele; man maa kun holde de Sondringer, som ere nødvendige, men derimod ikke dem, som ere tilfældige, vedlige, og naar man gjør dette, vil man komme til at kunne med stor Lethed anvende det samme Princip. Jeg troer, at der vil vindes Indtægt nok i Byg for at sætte det igjennem;

skulde det vise sig, at det ikke er saa, ville vi ikke komme værre an her end under vort hele Finantsvæsen ved det System, vi ere komne ind paa, det vil sige, vi kunne see en vis Fluctuation i Lønningerne fra det ene Aar til det andet imøde i den aarlige Budgettering; men dermed er ingen Banffelighed forbunden. Jeg skal ikke forfølge de enkelte Poster mere; jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at, efter at alt Universitetsgodset saavel som Sorø Academies Gods er gaaet over til Eiendom eller Avesfæste, hører efter min Overtydning Nødvendigheden af alt, hvad der kan kaldes Godsforvaltere, op. Jeg kan ikke indsee, at man har nu med andre Ting at gjøre end Oprævnningen af visse Arter Tilgodehavende, det være enten Arvesafsteafgift eller Afgifter af Pante-gjælden; man har at samle disse i bestemte Kasser og gjøre Udbetalinger. Til at udføre dette Hverv, har man meget simplere og meget mindre kostbare Midler end dem, der her ere tilstede. Alt hvad der kan kaldes Godsforvaltning maa nu være forsvundet, og Oprævnningen af de Indtægter, man paa den Maade skal have, kan man skaffe sig ved meget simple Midler; dertil behøves ingen specielle Embedsmænd; man kan jo desuden, om man frygter for at komme for meget udenfor de engang offentlig erkjendte Embedsmænd, contrahere rundtomkring med Amtsforvalterne derom; jeg er imidlertid overbevist om, at man ogsaa vil finde andre Udveje. Det er en af de Banffeligheder, der ere ved at gaae ind paa denne Lov; det er den samme, som vi mødte ved Lønningsloven igaar, at man alene og i det mindste for eenfaldig har taget Lønningsforhøielsen i Betragtning og ikke Organismen af det hele Maskineri, medens vi fra Rigsdagens Side maae holde fast ved at see Organismen. Naar man igaar har sagt, at dengang man forlangte Dyrtidstillæg, sagde jeg: kom med en Lønningslov, og nu, da man kommer med en Lønningslov, siger jeg, lad os blive ved Dyrtidsloven, saa er denne Bebreidelse ikke vel begrundet. Dengang man kom med Dyrtidsloven, sagde jeg: lad os vogte os for Dyrtidslove; thi naar man i nogle Aar har havt dem, vil man nok passe endnu under Dyrtiden at komme frem med